

Διδασκαλία Αναγνωστικής Κατανόησης

Υψηλό επίπεδο



Πραγματολογικά κείμενα



Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

Περιεχόμενα

Θεωρητικό υπόβαθρο.....	4
Συμπερασμοί τύπου.....	7
Συμπερασμοί πράξης, ενέργειας, δράσης.....	9
Συμπερασμοί αντικειμένου	11
Η ώρα των αντικειμένων	12
Συμπερασμοί εργαλείου, οργάνου	13
Αγγελίες	14
Γεγονότα	17
Κατανόηση κειμένου	24
Συμπερασμοί συναισθημάτων	29
Αναγνωστική κατανόηση	30



Θεωρητικό υπόβαθρο

Η κατανόηση ενός κειμένου δεν είναι μια έμφυτη διαδικασία. Για παράδειγμα, μπορεί κάποιος να διατυπώνει προφορικά ένα κείμενο από πολύ νωρίς και να μην έχει συλλάβει το νόημά του. Μερικές δραστηριότητες προγραμματίζονται, προτού το παιδί κατακτήσει την ανάγνωση και αναπτύξει την κατανόησή του. Ο μαθητής μπορεί να μάθει να κατανοεί διαμέσου των κειμένων, που διαβάζει ο δάσκαλος και επί των οποίων καλείται να στοχάζεται. Αυτό αφορά ιδιαίτερα μαθητές νηπιαγωγείου και Α΄ τάξης δημοτικού σχολείου. Η τεχνική αυτή είναι χρήσιμη, επειδή οι δάσκαλοι σπάνια παρουσιάζονται ως αναγνώστες, ως πρότυπα αναγνώστη. Το παράδειγμά τους, όμως, ως αναγνωστών είναι πρωταρχικής σημασίας. Μετά την ανάγνωση ενός κειμένου δεν είναι απαραίτητο να τίθενται ερωτήσεις κατανόησης, αλλά να αρχίζει μία συζήτηση με τους μαθητές επί του νοήματος, την οποία συντονίζει ο δάσκαλος. Η συζήτηση μπορεί να προχωρά αρκετά μακριά στην κατανόηση, να μη μένει δηλαδή, στην επιφανειακή κατανόηση, αλλά να διευκολύνεται η έκφραση συμπερασμάτων και ερμηνειών (Salazar Orvig, 1994).

Όπως διατυπώνεται παραπάνω, κατανόηση σημαίνει ο αναγνώστης να προχωρά πιο πέρα από τα επιφανειακά, τα φανερά πληροφοριακά στοιχεία ενός κειμένου, για να φαντάζεται, να αναπαριστάνει στο μυαλό του ένα μοντέλο της κατάστασης, που εκτίθεται στο κείμενο και επίσης, να είναι ικανός να ελέγχει την κατανόησή του. Βέβαια, για να προχωρά πέρα από τα εμφανή στοιχεία, πρέπει να μπορεί να ερμηνεύει τις υποκείμενες σχέσεις μεταξύ των φανερών στοιχείων.

Η μάθηση της κατανόησης του προφορικού στηρίζεται:

- στην αναπαράσταση της κατάστασης, που περιγράφεται,
- στις δεξιότητες συμπερασμού,
- στην κατανόηση των σχέσεων μεταξύ των στοιχείων μίας ακολουθίας,
- στην κατανόηση αιτιότητας,
- στην κατανόηση της λειτουργίας των συνδετικών λέξεων,
- στην κατανόηση μιας εκτενούς αφήγησης,
- στον εντοπισμό των αντιφάσεων, ασυναρτησιών ή ανωμαλιών του λόγου (εικονικού και προφορικού).

Η μάθηση στρατηγικών κατανόησης

Ερευνητικά δεδομένα δείχνουν, ότι η διδασκαλία στρατηγικών κατανόησης (Bianco et al, 2012· Makdissi & Boisclair, 2006· Cèbe & Goigoux, 2012) βελτιώνει, τόσο τη δεξιότητα κατανόησης, όσο και την αύξηση των κινήτρων για την ανάγνωση κειμένων.

Η αναγνωστική κατανόηση προσεγγίζεται ως μία δραστηριότητα επίλυσης προβλημάτων, κατά την οποία ο αναγνώστης δομεί προοδευτικά μια συνεκτική και συνολική αναπαράσταση της κατάστασης, που εκτίθεται στο κείμενο. Η επίλυση των προβλημάτων αυτών είναι καρπός της αλληλεπίδρασης των γνώσεων του αναγνώστη με τις πληροφορίες, που περιέχονται στο κείμενο. Έτσι, η δραστηριότητα του αναγνώστη παραλληλίζεται, κατά κάποιο τρόπο, με τη δραστηριότητα του τεχνουργού, ο οποίος καταγίνεται με την τεχνουργήση ενός καινούργιου αντικειμένου (Bianco, 2003).

ΟΜΑΔΑ Β

1.

Με αγορές πάνω από 200 ευρώ δώρο ένα βραδινό τσαντάκι.

2.

Είναι πολύ γρήγορο και άνετο.

3.

Ευκαιρία να κάνετε ένα δώρο σε όσους αρέσει το διάβασμα.

4.

Πολύ χαμηλές τιμές για όσους γραφτούν, ως το τέλος του μήνα

5.

Προτιμά να κάνει μάθημα 20 ώρες την εβδομάδα σε μαθητές γυμνασίου.

6.

Έχει πολύ χαμηλό ενοίκιο.

7.

Κατάλληλο και σαν γραφείο για γιατρό ή δικηγόρο.

8.

Πολύ καλές τιμές για ξεοδοχεία σε όλη την Ελλάδα.

9.

Παρακαλούμε, όποιος το βρει, ας τηλεφωνήσει στα γραφεία της εφημερίδας.

10.

Έχουμε μεγάλη ποικιλία για κάθε γούστο, για κάθε σπίτι.

A.

B.

Γ.

Δ.

E.

ΣΤ.

Z.

H.

Θ.

11.

Πρέπει να ξέρει καλά αγγλικά και γαλλικά.

Επισημανση: Διάβασε με προσοχή τα παρακάτω κείμενα.

- ➔ Συμπλήρωσε τον πίνακα, που ακολουθεί με τα ονόματα των ατόμων, που έκαναν την κάθε δραστηριότητα.

Μαρία



Δευτέρα	<i>Το βράδυ βγήκα για φαγητό με τον Πέτρο. Πήγαμε σε ινδικό εστιατόριο, αλλά δε μου άρεσε πολύ.</i>
Τρίτη	<i>Πήγα για ψώνια με τη φίλη μου τη Χριστίνα. Κουράστηκα πολύ, καθώς περπατήσαμε για πολλές ώρες, αλλά αγοράσαμε φανταστικά ρούχα.</i>
Τετάρτη	<i>Ξεκίνησα μαθήματα χορού. Ήταν πολύ ευχάριστα και όχι τόσο δύσκολα, όσο φαντάστηκα. Θα τα συνεχίσω σίγουρα.</i>
Πέμπτη	<i>Πήγα για κολύμβηση, όπως κάθε Πέμπτη. Όμως κουράστηκα πολύ, γιατί έκανα κολύμπι για μία ώρα.</i>
Παρασκευή	<i>Πέρασα υπέροχα! Μαζί με όλη την παρέα πήγαμε για φαγητό και μετά για χορό. Γύρισα στις 5 το πρωί.</i>
Σάββατο	<i>Πήγα στο θέατρο με την Άννα. Είδαμε μία κωμωδία, αλλά δε μου άρεσε, γιατί δεν ήταν καθόλου αστεία.</i>
Κυριακή	<i>Επιτέλους ξεκούραση! Όλη μέρα κάθισα στο σπίτι και δεν έκανα σχεδόν τίποτα. Μόνο φαγητό, ταινίες και λίγο διάβασμα.</i>



Επιδιώξεις της κοινωνικοποίησης

Καθώς περνούσαν τα σχολικά μου χρόνια, συνειδητοποίησα πως θα είχα διαμορφώσει άλλη προσωπικότητα, αν δεν ήμουν σε ένα τόσο κοινωνικό περιβάλλον. Δε θα είχα μάθει να σέβομαι και να αποδέχομαι τους άλλους ανθρώπους και τις απόψεις τους. Δε θα είχα γνωρίσει τον εαυτό μου, όπως τον γνωρίζω τώρα. Δε θα είχα μάθει να συνομιλώ και θα έμενα πάντοτε κολλημένος στη δική μου άποψη. Επίσης, σίγουρα δε θα είχα την ευκαιρία να βιώσω την εξέλιξη της σύγχρονης κοινωνίας. Πιο αναλυτικά, το σχολείο μου είχε πάντα ως βασική ιδέα τη δημοκρατία και την ελευθερία του λόγου. Έτσι, είχα την ευκαιρία να μη φοβάμαι να εκφράζομαι και να εκδηλώνω τα συναισθήματά μου. Ταυτόχρονα, ενίσχυε τις διαπροσωπικές σχέσεις των μαθητών στηρίζοντάς τες στον αμοιβαίο σεβασμό, στην εμπιστοσύνη και στη συνεργασία. Επίσης, σημαντική ήταν η συμβολή των δασκάλων μου. Όλοι προσπαθούσαν να διαμορφώσουν τις κατάλληλες περιστάσεις με τη συμπεριφορά τους για διάλογο, ελεύθερη έκφραση απόψεων, αποδοχή διαφορετικότητας του άλλου, φιλικότητα και σεβασμό. Οι δάσκαλοί μου έφεραν την ευθύνη για την οργάνωση των διαδικασιών της αγωγής, της διδασκαλίας, της αξιολόγησης και της κοινωνικοποίησης των μαθητών. Μπορώ να πω πως τα κατάφεραν με μεγάλη επιτυχία καθώς μου έμαθαν μέσω του εκπαιδευτικού τους έργου να δέχομαι διαφορετικές απόψεις, να επιβραβεύω άτομα που το αξίζουν ή να τα συμβουλευώ με ενθαρρυντικά λόγια και τέλος να σέβομαι τη διαφορετικότητα του καθένα όποια και αν είναι αυτή (εθνική, θρησκευτική, σεξουαλική, ηλικιακή κ.ά.). Έτσι, παρόλο που οι παραπάνω έννοιες είναι αφηρημένες, ιδιαίτερα για τα παιδιά, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται στερεότυπα και προκαταλήψεις που τους υποδεικνύει η κοινωνία, εγώ είχα την ευκαιρία και την τύχη να μάθω πως οι έννοιες του σεβασμού, της συνεργασίας, της αλληλεγγύης και της δικαιοσύνης πρέπει να αποτελούν τα βασικά χαρακτηριστικά για τη διαμόρφωση ανθρώπων με κριτική σκέψη και ενσυναίσθηση. Για όλα αυτά, χαίρομαι που μεγάλωσα σε ένα περιβάλλον, που μου προσέφερε τη δυνατότητα να έρχομαι σε επαφή με ανθρώπους.

Πρόβλεψη	Τι νέο έμαθες;

- Σε ποιο θέμα αναφέρεται;

- Τι αναφέρει ότι δε θα είχε μάθει;

- Να δείξεις την αιτιακή σχέση των εννοιών.

Γεγονός: _____

Αιτία: _____

Συμπέρασμα: _____

Επισήμανση: Δώσε τον ορισμό της έννοιας, με βάση το κείμενο.

Κοινωνικοποίηση σημαίνει _____

Η υπερκατανάλωση μπορεί να εμφανίζεται

Πότε;



Πού;



Αίτια



Συνέπειες



Τρόποι Αντιμετώπισης



Μόδα

Στα πλαίσια μία σχολικής εργασίας, έμαθα ότι η μόδα είναι η τάση της εξωτερικής εμφάνισης κάποιας χρονικής περιόδου, που επηρεάζει τον τρόπο συμπεριφοράς και σκέψης μεταξύ των μελών μίας κοινωνίας. Μόδα δεν αποτελούν μόνο τα ρούχα, αλλά και το βάψιμο ή το κούρεμα και το χτένισμα. Η μόδα συνδέεται με τα οικονομικά συμφέροντα των εταιρειών, που έχουν κέρδη, αλλά και με τις σχετικές τάσεις του αγοραστικού κοινού. Πολλές φορές, η μόδα μπορεί να διαμορφωθεί και από την παρατήρηση της καθημερινότητας των απλών ανθρώπων. Ο τρόπος που ντύνεται κανείς φανερώνει τα συναισθήματα και τη διάθεσή του. Συγκεκριμένα, προσδίδει διάθεση ανανέωσης στο άτομο, αφού ξεφεύγει από τη μονοτονία της καθημερινότητας και τους αγχώδεις ρυθμούς. Επίσης, τονώνει την αυτοπεποίθηση και την αυτοεκτίμηση και ενισχύει την ανάγκη να εντυπωσιασμού. Οι θετικές συνέπειες της μόδας είναι πως τονώνει την οικονομία, αφού διευρύνει τις εμπορικές δραστηριότητες δημιουργώντας θέσεις εργασίας, ευνοεί την ελεύθερη έκφραση και επιδρά ευεργετικά στον ψυχισμό του ανθρώπου αποκρύπτοντας σωματικές ατέλειες. Χρειάζεται βέβαια ιδιαίτερη προσοχή καθώς πολλές καλλιεργεί μια νοοτροπία που ταυτίζει το “είναι” με το “φαίνεσθαι” με αποτέλεσμα ο άνθρωπος να αδιαφορεί για την πνευματική του ανάπτυξη και να υποβιβάζει τη ανάγκη υγιούς ανάπτυξης της προσωπικότητάς του. Προκειμένου να αποφευχθούν οι τάσεις μαζοποίησης και τυποποίησης του τρόπου σκέψης και της αισθητικής, το άτομο οφείλει να είναι πνευματικά ενεργό προκειμένου η μόδα να προσαρμόζεται στο προσωπικό του στυλ, να συνειδητοποιεί τους μηχανισμούς της διαφήμισης και να επιμελείται τόσο την εξωτερική του εμφάνιση όσο και την πνευματική του καλλιέργεια. Σε κάθε περίπτωση, φαίνεται πως η μόδα εξυπηρετεί την έκφραση των ανθρώπων, που την ακολουθούν. Για τον λόγο αυτό, χρειάζεται η σχέση μεταξύ της μόδας και του ανθρώπου να είναι αρμονική χωρίς να υποβιβάζεται η προσωπικότητα του ατόμου καθώς η σχέση αυτή θα γίνει καταστροφική.

Επισήμανση: Συμπλήρωσε το οργανόγραμμα.

Η μόδα αφορά

Ποιους;



Γιατί;



Με ποιες έννοιες συνδέεται;

Μόδα


